

F. t. l. om ligebehandling af mænd og kvinder vedr. erhvervstilknyttede sikringsordninger m.v.

lemmer af pensionsordningerne at kræve anvendelse af fælleskønsgrundlag. Efter direktivets art. 6, stk. 1, litra h og i, er anvendelse af aktuarmæssige faktorer, der er forskellige for de to køn, tilladt.

Rådets direktiv 86/378/EØF skulle have været gennemført senest den 30. juli 1989, men da det efter nogle domme fra EF-Domstolen stod klart, at visse af direktivets bestemmelser var i strid med Traktaten, og der blev rejst tvivl om visse andre bestemmelser, valgte man i Danmark (med Kommissionens accept) at afvente en afklaring af spørgsmålene og vedtagelsen af det nødvendige ændringsdirektiv. Rådets direktiv 96/97/EF skulle have været gennemført den 1. juli 1997, men da det først blev vedtaget den 20. december 1996, gjorde man fra dansk side allerede da opmærksom på, at det ikke ville kunne gennemføres i Danmark før ultimo 1997. Dette har dog ikke betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark, da de danske pensionsordninger er i overensstemmelse med direktivets minimumsbestemmelser.

Lovforslaget og direktivet regulerer, hvorledes de erhvervstilknyttede sikringsordninger må indrettes, mens det ikke indebærer en regulering af de pensionsprodukter, som pensionsinstitutterne i øvrigt kan udbyde. For livsforsikringselskaberne og de tværgående pensionskasser er dette reguleret af livsforsikringsdirektiverne. Et lovforslag, der regulerede livs- og pensionsforsikringer uden for direktivets anvendelsesområde, f.eks. privattegnede pensionsordninger, ville kræve en ændring af livsforsikringsdirektiverne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det generelle ligebehandlingsprincip fastslås i denne bestemmelse, som følger af direktivet. Loven gælder for alle erhvervstilknyttede sikringsordninger og for hele arbejdsstyrken inkl. arbejdsløse samt pensionerede og invalide arbejdstagere, jf. direktivets art. 3. Loven gælder også ved frivillig deltagelse i de erhvervstilknyttede sikringsordninger.

Bestemmelsen fastlægger sammen med §§ 4-6 lovens anvendelsesområde, jf. direktivets art. 2. § 1, stk. 2 giver de væsentligste karakteristika for de ordninger, der omfattes af loven.

Loven vil ofte, men ikke udelukkende omfatte forsikringsbaserede ordninger. Således vil også opsparring i pensionsøjemed i pengeinstitutter være medtaget. En nærmere afgrænsning kan kun ske i praksis.

Stk. 3 definerer personkredsen til at omfatte alle personer, der har ret til ydelser fra ordningerne, dvs. ikke blot lønmodtagerne eller de selvstændige er-

hvervsdrivende, men også de pårørende, der har ret til ydelser som f.eks. ægtefælle- eller børnepension.

Stk. 4 følger direktivets art. 5.2. Dog er det fundet nødvendigt at præcisere, at man ligestiller adoption med svangerskab og fødsel.

Stk. 5 følger direktivets art. 9a.

De i stk. 4 og 5 nævnte bestemmelser henviser til bestemmelser i de aftaler, vedtægter og regulativer m.v., der ligger til grund for de erhvervstilknyttede sikringsordninger.

Til § 2

Bestemmelsen fastslår det såkaldte subsidiaritetsprincip, som man også kender fra ligelønsloven og lov om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov. I modsætning til disse love er subsidiaritetsprincippet her konkretiseret til bestemmelserne i §§ 7, 8, 10, 11, 12 og 14, idet lovens øvrige bestemmelser ikke vedrører forhold, der kan forhandles via kollektiv overenskomst.

I praksis betyder subsidiaritetsprincippet, at de omhandlede bestemmelser i loven kun finder anvendelse på lønmodtagere, i det omfang lønmodtageren ikke er indrømmet tilsvarende eller bedre beskyttelse efter en kollektiv overenskomst.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til § 12 i lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v. (lovbekendtgørelse nr. 875 af 17. oktober 1994) og skal sikre, at en person, der ikke er blevet behandlet i overensstemmelse med denne lov, ikke kan blive mødt med indsigelse om stiltiende eller udtrykkeligt at have givet afkald på sin ret efter loven. Sådanne afkald er efter § 9 ugyldige.

Til § 4

I denne bestemmelse afgrænses indholdet af de erhvervstilknyttede sikringsordninger, der er omfattet af loven. Bestemmelsen følger artikel 4 i direktivet. Denne bestemmelse gælder dog i direktivet kun lønmodtagere og ikke selvstændige erhvervsdrivende. I lovforslaget foreslås imidlertid, at bestemmelsen gælder såvel lønmodtagere som selvstændige erhvervsdrivende.

Loven omfatter således erhvervstilknyttede sikringsordninger, der giver ydelser til den selvstændige eller arbejdstageren i form af egenpension (alders- og invalidepension) samt arbejdsskade- og arbejdsløshedsforsikring og erhvervstilknyttede sikringsordninger, der giver visse andre ydelser, herunder ægtefælle- og børnepension. Ordet "alder" i stk. 1, nr. 5,